

Foto: Kálmur

Tá skrivarin í felags-
Tá skrivarin í felags-
skapinum CADE vitjaði
úti í landsstýrinum fyrr í
vikuni

Tann nýggja Dounreay-frágreiðingin:

Jánkasligt skjal, ið byggir á lyfti og vónir men ikki veruleika

— sigur Rose Young, um-
boð fyri CADE í Hetlandi

Seinasta almenna bretska frágreiðingin um Dounreay kjarnorkuendurnýtsluverkið er bygd uppá vónir, krøv og lyfti frá kjarnorkuindnaðinum — ikki sannroyndir. Hetta segði Rose Young, skrivarin hjá CADE í Hetlandi (Shetland Campaign against Dounreay Expansion) á blaðmannafundi í Føroyum í gjár. Blaðmannafundur viðvíkjandi hesi frágreiðing, ið varð gjord av Alexander Bell, skrásetaranum hjá skotsku heimastjórnini, vóru hildnir samstundis í Havn, Oslo og Edinburgh. Her varð harðliga funnist at mótsagnunum, fyr-

treytum og lovorðum frá bretska kjarnorkuindnaðinum. Frágreiðingin sigur t.d. einki um heilt umráðandi tilfar, t.d. tilburðir av blóðkrabbameini hjá børnum í nánd av Dounreay og annað týðingarmikið próvtilfar.

Hóttan ímóti fiskivinnutjóðunum

Tað slag av kjarnorkustøð, talan er um, er tað vandamiklasta heimurin kennir. Støðin endurger geislavirkið kjarnorkuburturkast — plutonium og uran — ikki bert frá kjarnorkustøðum í Bretlandi, men eisini Italiu,

Fraklandi, Týsklandi og enná Japan. Hetta burturkast verður flutt til Dounreay við lastbilum, skipum, flogfærum o.ø. Plutonium, sum m.a. verður nýtt til framleiðslu av kjarnorkuvápnum, er so vandamikið, at bert ein millióna partur av einum grammi kann elva til krabbamein. Tað flótandi burturkastið frá Dounreay verður pumpað út í Pentland-fjørðin og har spjaðist tað við streyminum út í Atlantshavið og Norðsjógvin. Alt norðurskotskað økið, Hetland, Orknoygjarnar, Føroyar og Noreg eru sostatt í ómetaliga stórum vanda, um vanlukka hendir í Dounreay-verkinum. Millum Dounreay og Føroyar eru bert 140 sjómil. Útbyggingin av kjarnorkuverkinum er tiskil ein

hóttan móttvegis livsgrundarlagnum hjá øllum hesum londum.

Bert tann sannroynd, at kjarnorkuendurnýtsluverkið verður bygt í Dounreay, fer at ávirka fiskamarknaðirnar hjá teimum londum, ið veiða fisk á leiðunum í N-Atlantshavinum. Royndirnar hjá fiskimonnum í Írsku havinum eru ítøkiligt prógv fyri hesum. Alt Írsku havið er dálkað av geislavirkna burturkastinum frá Windscale kjarnorkustøðini í Onglandi og ongin keypari er til fisk, ið verður veiddur í Írsku havinum.

Jánkasligt skjal

Frágreiðingin frá Alexander Bell má tí mestast at vera jánkasligt skjal, har framum alt

verður roynt at rættvisgera útbyggingina av Dounreay. Á blaðmannafundinum visti Rose Young m.a. á, at Bell hevur uttan viðari góðtikið at tekningar av verkinum eru ikki enn gjørdar. Sostatt er ein nágreinilig kanning av verkinum ómøgulig. Almenningurin hevur ongar møguleikar at siggja ella gera viðmerkingar til týðningarmiklar partar av uppskotinum, t.d. teir, ið viðvíkja trygdartiltøk. Bell hevur heldur ongar viðmerkingar til, hvussu kjarnorkuburturkastið frá Europa skal flytast til Dounreay. Ongar langtíðarætlanir fyriliggja um, hvussu burturkastið frá verkinum skal beinast burtur og ongar trygdar- ella vandametingar eru gjørdar.

Slept sær undan egnu avgerðum

Rose Young segði, at Bell einfaldliga blint hevur góðtikið lovorðini frá fyrreikarunum, um at øll hesi mál verða avgreidd áðrenn verkið verður bygt. Hann hevur eisini góðtikið ta sjónarmið hjá bretsku stjórnini, at her ikki er talan um kjarnorkumennning í stórum stili. Støðan hesum viðvíkjandi er soleiðis í Bretlandi, at burturbeining av geislavirknum burturkasti má verða fyrirreikað áðrenn kjarnorkuútbygging í stórum stili verður loyvd. Soleiðis hevur bretska stjórnini smidliga slept sær undan sínum egnu avgerðum í Dounreay-spurninginum.

Young segði, at Bell

Framhald á síðu 16